

מדורתו לא תכבה

(המשך מעמוד 4)

מפקדי הפלמ"ח בצד אחד, האורחים המכובדים בצד השני, המחנה הגדול של הרעים ממול.

ברגע המתאים הופיעה האורחת המכובדת ביותר, שנוכחותה הדגישה עוד יותר את היעדרם של נציגי המדינה והממשלה. אשת ה"נשיא, חרה וייצמן, בשמלה שחורה ובצעיף דק שכיסה את חצי פניה, עמדה מול הקבר. יגאל אלון ניגש אליה, שוחח איתה באנגלית. כעבור כמה דקות הצטרף גם ישראל גלילי. מאותו רגע השתלט הסכס. יצחק טבנקין, המנהיג בן ה-65 של הסיעה לאחדות העברית, שוחח ברמקול עם העומדים מסביב, נמנע מדברים מפלגתיים, אף כי היו בשיחתו כמה רמזים: "הוא ראה את הקמתה של מדינה יהודית בחלק מארץ-ישראל... הוא עזב את רוסיה הסובייטית, לא נכנס ל"מפלגה, הקומוניסטית..."

ואז היה זה שוב על הגבעה שיר הפלמ"ח, כשכתובת אש אדירה מאירה, מבשרת את סיסמת הכינוס: "מדורתו לא תכבה".

אחדות ופירי התלוצצו. התכנית קבעה חצי שעה להפסקה ופגישת רעים. אלא שלא היה זה הפסקה. להיפך, היתה זאת, אולי, נקודת השיא של הכינוס.

באמפיתיאטרון הגדול של המשק הסתובבו, עמדו, ישבו ושכבו למעלה מרבבת צעירים וצעירות, אשר כל אחד מהם הכיר, פחות או יותר, את רעהו. וכאן קם, מעצמו, ההוי הגדול שנועד במחנות-האהלים של ימי ה"מרי ובשורות המופגזות של המלחמה, הרוח הגדולה אשר מנהיגים ניסו לקברה בקבר של שירים ונאומי-ההילה.

הוא היה כולם. אנשי הפלוגה הראשונה, ה"שניה, השלישית, אנשי המשקים שהתגייסו בשעתו ל-3 ימים בחודש. שריו קבוצת ה"צנתנים, אנשי המחלקה הערבית, שגידלו בינתיים כרסים ונשאו נשים, דיברו ביניהם רק ערבית, למען הרושם. בני כל הגדודים והחטיבות, רובם נוערו והובו עירוני שלבש באחד הימים את כובע-הגרב והפך נושא לספרני היסטוריה, טוראים ואלופים, מ"כפים ומג"דים, בני כל המעמדות והמפלגות. והם היו אחים.

אהוד אבריאל וטדי קולק, אנשי בי. גיי., עמדו בתור לכריכים, התלוצצו אותה שעה עם קבוצניקים ועוליסנדלים של השומר-הצעיר, ברצע זה לא היו בוגדים-קומינפורמיים ומוכרי-מדינה-לאימפריאליזם. הם היו בני פלמ"ח.

יודל כבש מדינה. גם הסגנון היה בן פלמ"ח. הצביע צעיר פרוץ-בלורית על עץ הפליט לחברתו: "את רואה, כאן כמעט נהרגתי!" וכשו פישפשה בקדחתנות בזכרונו, ניסתה לזכור איזה קרב היסטורי נערך בלב גבעת-ברנר, הסביר: "נהגתי בעגלה רתומה לזוג פרדות, כשלפתע בא לעומתי זוג פרדים. בחיי, כמעט נהרגתי..."

שאל אחד: "מה אתה חושב כמה שיש כאן?" ענה השני, בריציות: "פשוט מאד. תספור את הרגליים, תחלק לשניים, תדע ב"דיוק!"

באחת הפינות עמדה קבוצה, היררה מה היה קורה לוא חילקו עשרת אלפים בקבוקי קוניאק, במקום בקבוקי מיץ. סבר יודל: "היו עולים על תל-אביב וכובשים את המדינה". סבר בן-יאמץ: "היו מתנפלים על הלול וסוחבים את התרנגולות..."

איך שהוא היה הכל יאה מאד למאורע. יצחק חנקין, בן השומר המפורסם, ציטט פתגם ערבי: "אפה נפגשים השועלים? ליד מתים!" אולם לאיש לא היה הרגש שאמנם נפגשים ליד קבר. היתה הרגשה כאילו יושב הזקן, על הגבעה שממול, באוהל מטה. יגאל מכיר תורה. כשניגן הכינור את הקדיש, הושלך הס. המדרון העצום נראה, מלמטה, כים דומם של ראשים צפופים. אל הים הוה פנה יגאל אלון, כשקם על רגליו וקרא את נאומו. אין אנשים רבים המסוגלים לקרוא נאום מן הכתב לפני 12,000 ראשים-ראשים שפיותיהם סגורים, אוניהם פקוחות ועיניהם נוצצות, מכוונות אל המדבר בכוח כמעט מאגי.

"על שניים אני מכיר תודה לגורלי. על זה שגיליתי בעוד מועד את השביל המוביל אל הקיבוץ, ועל זה שהיתה לי הזכות להיות אחד מגערי יצחק שדה..."

החמומים הקשיבו, דרוכים, הם ידעו שהו נאומו הגדול הראשון של יגאל אלון. הם ידעו שהוא חזר ארצה באמצע למוזיו, הפ"סיקם לפי דרישת הקיבוץ המאוחד* הם ידעו עו שמשך שלוש שנים, שעה שרבים ירדו אל הביצה המפלגתית וליכלכו את עצמם, נשאר הוא רחוק מנה, נקי וטרי, הם שמעו

* ולא לפי דרישת משק גינוסר, כפי ש' הודיע העולם הזה (774) במעות.

שמועות כי הוא בא כדי לרתום את עצמו לתעמולת המפלגה, שמועות אחרות שבא כדי לפתוח במאבק הגדול על נפש הקיבוץ המאוחד ועל עתיד מפ"ח, נגד משה סנה. אלון לא השיב לשאלות אלה. ייתכן והוא עצמו לא קבע, עדיין, את החלטתו. וייתכן שחשב כי מוקדם המועד. ובעיקר: הוא שמר על מגמת הכינוס, שנועד במפורש להיות מעל לכל מפלגתיות. נימוק זה הוא שגרם להרכב רשימת הנואמים: יגאל אלון, איש לאחדות העבודה; אליעזר שושני, המפא"י; ניק החתיק של הפלמ"ח; שמעון אבידן, איש השומר-הצעיר.

אולם את האפקט החזק ביותר השיג יש"ר אל גלילי. מי שהיה "אליל ההגנה" הדגים כיצד הגיע למעמד זה. במלים קצרות, בלתי מוכנות מראש, הגיע ישר אל לב שומעיו. כשסיים לא היה, כמעט, צורך להזמין את הנוכחים לשיר את שיר הפלמ"ח. הם קמו בעצמם, והשיר האדיר התפרץ מלבם שנית. "שיר השאלות". מלים אלה קבעו את גימת הסיום. היה זה סיום מהורהר מאד. מן המפקדים הגבוהים ועד לטוראי האחרון שאל את עצמו כמעט כל איש את אותן שלוש ה"שאלות: מי יכול היה לכנס כינוס כזה? מדוע כונו? ומדוע באו האנשים?"

על השאלה הראשונה היתה התשובה גת"נה, בלתי-מסוקפקת: רק גוף אחד ורק איש אחד מסוגלים בספטמבר 1952 לכנס עלידי מודעה בעיתון 12,000 צעירים עבריים. הגוף הוא פלמ"ח. האישי הוא יגאל אלון.

השאלה השנייה היתה קשה יותר, אף למפקדים עצמם. הכינוס כונוס כדי לכבד את זכרו של יצחק שדה. אולם איש מן הנוכחים לא סבר אף לרגע כי זכרו של שדה יונצח על-ידי כינוסים. מה יהיו המעשים שינציחוהו? יגאל אלון השמיץ גם דברים פוליטיים. הם הוכיחו כי השקפת עולמו התבשלה והתעמקה בשנים שהקדיש ללמודים, ולמציאת עצמו, באנגליה. אך הם לא היו מצע מפלגתי. כינס את הכינוס רגש, שהתעמק עם בו או של יגאל: הרגש כי הגיעה השעה להחיות את הפלמ"ח, בצורה זו או אחרת.

השאלה השלישית היתה הקשה ביותר. מדוע באו? לכבד את זכרו של שדה. להרגיש בחדות מיפגשי-הרעים. לראות את יגאל ולשמוע מה בסו.

אולם האם היה זה הכל? הגל השני, ישראל גלילי ביטא זאת: הם חיפשו את שדה, מפני ששדה הזכיר לכל אחד מהם את השעה כשהיה טהור, יפה ו"אציל יותר, או, במלים אחרות, כל אחד רצה להשתחרר מרגש האשמה החבוט בלבו, רגש האשמה על שירד לחיי היומיום, הגלויים, של המדינה.

הפנמה-חנקין מחפש את המחר — הוא וכל חבריו, בני כל החטיבות הקרביות, הוא ז"ר את היום עת העלה אותו הגל הגדול של תנועת-הנוער-הלוחמת בימי המלחמה, הפך אותו, האיש השטוט, לאדם גדול. והוא נכ"ס, בסתר לבו, לגל גדול שני, אך אין הוא יודע מה יהיה הגל, מניין יבוא ולאן יוביל. הוא ביקש את התשובה במקום בו מצא את התשובה בפעם הקודמת — בפלמ"ח.

אנשים

ברחה. ברכה ובי. גיי.

אלמוני טלפן למערכות העיתונים ביום הבחירות לועד איגוד עובדי הנמדינה, הודיע כי שרת העבודה, גולדה מאירסון, עומדת בשער משרדה, מטיפה למצביעים לבחור ב"מפא"י. כאשר חשו אנשי החדשות למקום נוכחו לדעת, כי נפל קרבן לבדיחה: שרת העבודה ישבה בלשכתה, שקועה בעבודתה הרגילה.

כרטיסי-הברכה לשנה החדשה, שנערמו על שולחן כתיבתו של שאול קולבי, המנהל בפועל של המחלקה לענייני העדות הנוצריות במשרד הדתות, הכילו בין השאר: כרטיסי-ברכה כתוב עברית, ממסדר הישועים ביש"רא, וכרטיסי-ברכה מהמכמרה הרוסית שאיח"לה, שנת עבודה ויצירה.

רפאל הלפרין, מפחת הגופות וזר יש"ר ראל המקצועי, השהה בארצות-הברית להור פעות זירה וטלביזיה, לא דקדק בצנע, סיפר כי אושיות כוחו נובעות, מלבד מאמון ג"פני, מאכילת שלוש ארוחות ליום בתוספת שלושים, ארבעים כוסות חלב.

אנטישמיים אמריקאיים גילו, השבוע, ניי מוק המצפה נוסף נגד דו"חיים איזנהואר: שומר ראשו היהודי של הגנרל, דואים סווי (חורז עם צבי), שוטר חרש צייקגואי בן 41 הגבוה 183 ס"מ, שוקל 115 ק"ג, ששמר, בשנה שעברה, על דוד בן-גוריון, בעת מסעו בארצות-הברית.

REUDOR
CIGARETTES
סיגריות

בברכת החג

אין ברנו קצ"מ

הייתה היא קרייה מרפסתך היא שימושית

עם סוכך מתוצרת "הסוכך"

רחוב הרצל 89. תל-אביב, טל. 5473

פסנתרים

קניה — מכירה — תקונים

כוננים

וסטרמן את ספיר תל-אביב, רח' רש"י 9

אופנוע מכירה

נורטון 5 כ"ס

לפנות להעולם הזה רח' גליקסון 8

צינקוגרפיה

רינדזונסקי

רחוב הקישון 6. תל-אביב

גדופות קו גדופות רשת

משחת שנים תיא

תיא

אין לשייט!

סלניק